

Ministerie van Defensie

NETTA
BROUWER & KMA

INGELICHT

Juni 2011 nr. 2

Generaal Cobelens geeft stokje over aan schout-bij-nacht Bindt

Duitse onderscheiding voor medewerker NSO

Informatiebijeenkomst bezuinigingen

Militaire inlichtingen tijdens de Napoleontische Oorlogen ter land

7783 e nummer Ingelicht

2011-2

Inhoudsopgave

04 Militaire inlichtingen tijdens de Napoleontische Oorlogen ter land

Napoleon Bonaparte, die zichzelf kroonde als keizer van Frankrijk, was een strateeg en veldheer die nog steeds tot de verbeelding spreekt en waaraan menig boek of artikel is gewijd. Wat was Napoleons opvatting over militaire inlichtingen en hoe dacht zijn bekendste tegenstander, de hertog van Wellington, daarover?

14 Generaal Cobelens geeft stokje over aan schout-bij-nacht Bindt

Op woensdag 27 april zat het er officieel op voor Generaal-majoor Cobelens als directeur van de MIVD. Nadat Cobelens op dinsdag 26 april tijdens een receptie al afscheid nam in gezelschap van familie, vrienden en naaste (oud) collega's, gaf hij tijdens een officiële functie-overdracht op de Prinses Julianakazerne het stokje over aan schout-bij-nacht Bindt.

@ReallyVirtual
Sohaib Athar

Helicopter hoverir 1AM (is a rare eve)

1 May via TweetDeck ☆ Favorite 🔄 F

Retweeted by LeRaoul and 100

16 Sociale netwerken voor intelligence

Twitter, Facebook, FourSquare, YouTube, Orkut en dergelijke zijn fenomenen die gerekend worden tot de zogenaamde sociale netwerken. Die zijn eng, onbekend, je weet niet helemaal wat er met je privegegevens zal gebeuren, wat er op je eigen PC gebeurt als je Twittert enz., en dus kiezen wij de enige foute remedie: afblijven.

Colofon

Ingelicht, informatieblad van de militaire inlichtingen- en veiligheidsdienst voor de inlichtingen- en veiligheidsketen

Eindredactie

K.B. Stange

Redactie

Bureau Communicatie

Redactieadres

MIVD/Bureau Communicatie,
Postbus 20701,
2500 ES Den Haag

E-mailadres

mivd@mindef.nl

Telefoon

070-441 90 40

Fotografie

Ministerie van
Defensie, Audiovisuele dienst
Defensie, Wil van der Togt

Vormgeving

vijfkeerblauw.nl

Druk

TDS

Oplage

1.500 exemplaren

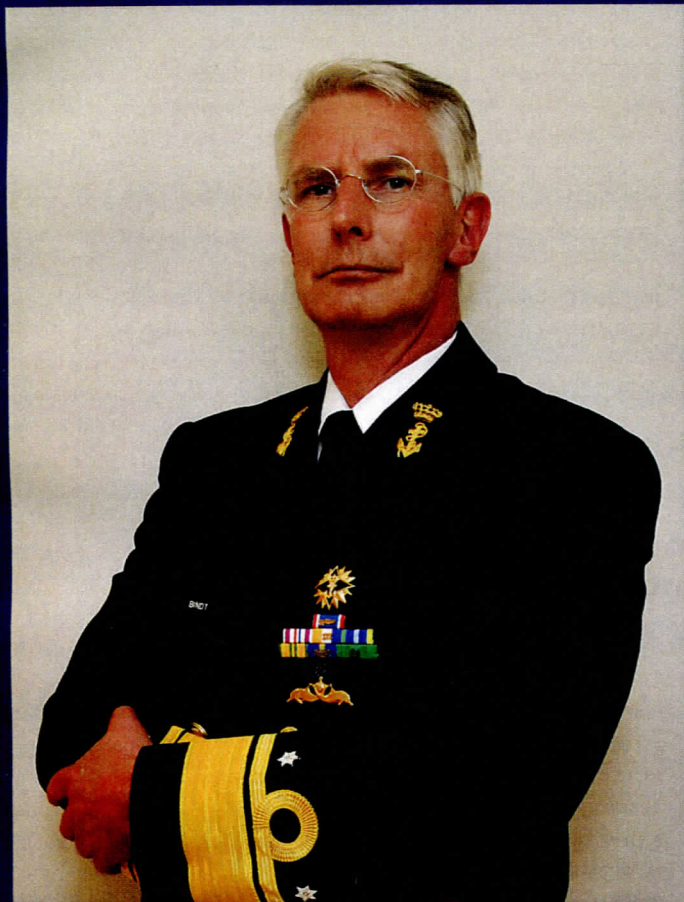
De redactie behoudt zich het recht om bijdragen - waaronder ingezonden brieven - niet, gedeeltelijk of gewijzigd te plaatsen. Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten worden ontleend.

Voor gebruik van teksten en foto's uit dit blad dient u toestemming te vragen aan de redactie.

Verder

Column D	3
Gelezen in het nieuws	9
Column Bureau Veiligheidszaken	10
Duitse onderscheiding voor medewerker NSO	11
Entreehal MIVD in een nieuw jasje	11
Column MC + Co de Rood	12
Informatiebijeenkomst bezuinigingen	13
MIVD-ers nemen deel aan CPC Loop	13
Van de redactie	14
Voetbalwedstrijd van het jaar: MIVD wint met 4-1 van AIVD collega's	15

Column D

Na ongeveer drie weken als D ben ik nog enthousiaster, trotser, gemotiveerder met de functie dan ik mij voóraf had voorgesteld. Dat komt door u, door het belang van het werk, de relevantie, breedte en complexiteit. En zeker ook door de kwaliteit, zoals ik die de afgelopen tijd heb waargenomen. Het is wel even wennen aan de stapels informatie, vaak met de dikte van een telefoonboek, die ik dagelijks moet verwerken. Geen moment van verveling, altijd boeiend, altijd iets nieuws, bijna altijd verheffend. Nog mooier wordt het als iemand ons huis in Alkmaar koopt, zodat het gezin Bindt naar Den Haag kan verhuizen.

De komende tijd zal er heel wat veranderen binnen Defensie en de wereld om ons heen. Wij veranderen mee maar zullen, net als de rest van Defensie, tegelijkertijd de service aan onze opdrachtgevers, partners en vraagstellers moeten blijven leveren ("de winkel blijft open gedurende de verbouwing"). In juni zal ik met de directie en

afdelingshoofden tijdens twee heidagen de hoofdschotsrichting voor onze eigen reorganisatie bepalen. Uitgangspunt is de beleidsnota van de minister. We gaan kijken hoe we de besluiten het beste kunnen uitwerken voor onze organisatie. We gaan daarbij niet weer de hele organisatie op de schop nemen. We kijken of de uitkomsten van de evaluatie van vorige reorganisatie bijstelling behoeven op basis van de extensiveringen en intensiveringen die volgen uit de beleidsbrief. Natuurlijk nemen we ideeën die u aanlevert daarin mee. Belangrijk is ook dat er een systematiek komt waarmee we kunnen bepalen of we de juiste effecten bereiken, de juiste dingen doen en die ook goed doen. Het doel is een effectieve MIVD die efficiënt en flexibel haar werk doet, met uitstekende relaties met partners en met een aantrekkelijke werkomgeving waar iedereen zich kan ontplooiën en het beste uit zichzelf kan en wil halen.

Effectief betekent: tijdig rapporten leveren met grote toegevoegde, unieke waarde voor zowel het strategisch als het tactisch niveau. Efficiënt betekent: een goed inzicht bieden waar capaciteit het beste kan/moet worden ingezet. We zijn immers een relatief kleine dienst in een grote, onrustige wereld. We kunnen het ons niet veroorloven capaciteit niet optimaal te benutten. Flexibel betekent dat we ons zonder veel frictie steeds moeten kunnen aanpassen aan wijzigende omstandigheden. Goede relaties met partners zijn van levensbelang. Wij weten (helaas) niet alles. Daarom hebben we de samenwerking met anderen nodig. Een partner waar we in het bijzonder aandacht aan zullen geven is de AIVD. De wereld is groot en onrustig, terwijl beide diensten relatief klein zijn. Eén plus één moet tenminste drie worden. Wat de werkomgeving betreft: voor goed teamwerk is het van belang dat mensen niet alleen goed zijn in hun taak, maar zich ook prettig, gewaardeerd en gehoord voelen. Dat betekent niet dat iedereen het voortdurend met elkaar eens hoeft te zijn, maar wel dat richting en doel beargumenteerd worden.

Er is werk aan de winkel. Het zal niet altijd gemakkelijk zijn. Maar ik ben erg gemotiveerd, niet in de laatste plaats omdat ik weet dat ik op u kan rekenen. Op uw professionaliteit, uw toewijding en enthousiasme. En het is belangrijk voor Nederland, voor Defensie en voor ons als MIVD. Zonder inlichtingen geen operaties. We maken er iets moois van.

Tot ziens,

Pieter Bindt, Schout-bij-nacht

Militaire inlichtingen tijdens de Napoleontische Oorlogen ter land

Napoleon Bonaparte, die zichzelf kroonde als keizer van Frankrijk, was een strateeg en veldheer die nog steeds tot de verbeelding spreekt en waaraan menig boek of artikel is gewijd. Niet alleen aan de persoon Napoleon maar ook aan zijn generaals, vrouwen, minnaressen, zijn veldtochten, veldslagen en aan zijn tegenstanders, kortom aan de Napoleontische Oorlogen. Maar wat was nu Napoleons opvatting over militaire inlichtingen en hoe dacht zijn bekendste tegenstander, de hertog van Wellington, daarover? In die tijd vormden twee beroemde militaire denkers hun strategisch gedachtegoed: Clausewitz en Jomini. Zij namen beide actief deel aan het krijgsbedrijf in deze periode. Wat was nu hun idee over militaire inlichtingen?

Door: L.H.A. Haas

In één alinea al drie vraagtekens met daarin opgesloten vijf subvragen waarover dit artikel gaat en welke achtereenvolgens worden uitgewerkt. Ja, weer een artikel over de Napoleontische Oorlogen, maar ik probeer het te beperken tot een korte militaire impressie van de tijd, personen en het vakgebied militaire inlichtingen. De nieuwe Directeur zal wel met gekromde tenen de titel lezen en denken: militaire inlichtingen is ter zee, ter land en in de lucht! U hebt gelijk, maar in de Napoleontische Oorlogen was er nog geen luchtmacht. Ter zee, daar hebt u een punt. Echter in die tijd waren zeekaarten, naast uiteraard informatie over de positie van de vijand, het belangrijkste. Informatie over de positie van de vijand verkreeg men door inlichtingen van agenten uit havens, uiteraard tegen betaling. Verder deed een nieuw type schip zijn intrede, dat uitermate geschikt was voor

verkenningsoperaties, het fregat. Er was tenslotte nog geen Onderzeedienst!

De Keizer en de Veldmaarschalk

Napoleon Bonaparte (1761-1821), formeel Napoleone di Buonaparte, zag het daglicht op het eiland Corsica in de hoofdstad Ajaccio. Op tienjarige leeftijd vertrok hij naar de militaire school te Brienne-le-Chateau en vijf jaar later vertrok hij naar de Militaire Academie te Parijs. Een jaar later (1785) werd Napoleon aangesteld als artillerieofficier. Het waren roerige tijden in Frankrijk en Napoleon koos de zijde van de revolutionairen. In 1793 werd hij benoemd tot de artillerieofficier bij het beleg van Toulon. Napoleon maakt daar zo'n indruk dat hij werd bevorderd tot brigadegeneraal. Zijn ster rees als commandant van het leger tijdens de veldtocht in Italië en met de veldtocht naar Egypte. Napoleon was een uiterst bekwaam

commandant met tactisch en strategisch inzicht en hij bleef kalm tijdens moeilijke situaties. In 1800 werd hij verkozen tot eerste consul en verkreeg zo politieke macht. Uiteindelijk kreeg hij de totale macht in Frankrijk toen hij zichzelf tot keizer kroonde in 1804. Napoleon was beslist een bekwaam bestuurder maar hij bleef militair. Hij veroverde met de Grande Armee de Duitse staten langs de Rijn en leverde menig veldslag met de legers van Oostenrijk, Pruisen en Rusland of combinaties daarvan. Het afzetten van het Spaanse koningshuis om zijn broer Joseph Bonaparte te benoemen tot koning, wekte grote weerstand bij de Spaanse bevolking en leidde tot een bloedige en kostbare guerrillaoorlog. De Franse keizer had een grote vijand, Groot Brittannië. Dit land probeerde hij op de knieën te krijgen met een economische maatregel, het

Continental Stelsel. Dit stelsel was nadelig voor alle kustgebieden die hij had veroverd en het leidde tot verzet daartegen. In 1812 begon Napoleon aan het hoofd van zijn Grande Armee aan zijn Russische campagne. Na het Russische leger bij Smolensk en

Borodino te hebben verslagen, bereikte hij Moskou. Het leverde hem niets op. Het leger moest de stad verlaten en begon tijdens de winter aan de terugtocht. Het begin van het einde brak aan nadat Napoleon met de restanten van zijn leger over de Berizina was

getrokken. Terug in Parijs begon hij met de mobilisatie van een nieuw leger. Hij moest strijd leveren in Duitsland tegen de geallieerden (Oostenrijk, Pruisen en Rusland). Napoleon behaalde successen maar werd in 1813 bij Leipzig verslagen en trok terug naar Frankrijk. Tijdens deze terugtocht liet Napoleon nog staaltjes van een militair zien. Het was nutteloos, Frankrijk was oorlogsmoe en zijn maarschalken dwongen hem na de val van Parijs tot aftreden. Napoleon vertrok naar Elba maar keerde in 1814 terug op Franse bodem waar zijn beroemde Honderd Dagen begon. Hij koos voor het initiatief en viel in het noorden aan. Maar bij Waterloo stuitte hij op de hertog van Wellington, commandant van de legers van Groot-Brittannië en Nederland en Blücher met een Pruisisch leger. Napoleon werd verslagen en op een permanente vakantie gezonden naar een eiland in het zuiden van de Atlantische Oceaan, St-Helena, waar hij stierf in 1821.

Arthur Wellesly 1st Hertog van Wellington

(1769-1852). Arthur kwam net als Napoleon ter wereld op een eiland en wel op Ierland in Dublin als vijfde zoon van de graaf van Mornington. Na de kostschool in Eton studeerde Arthur kort aan de Franse militaire school te Angers. In 1787 trad hij in dienst bij een infanterieregiment en zoals gebruikelijk kocht hij het commando van een regiment infanterie, luitenant-kolonel, in 1793. Arthur vocht in de Nederlanden van 1793 tot 1795 en werkte daarna in burger voor de overheidsdienst. In 1806 vertrok hij met zijn regiment naar India en nam daar deel aan verschillende campagnes. Wellington was niet alleen capabel maar had het geluk dat een broer van hem was aangesteld als gouverneur-generaal van India. Hij keerde in 1805 terug naar Groot-Brittannië en werd parlamentslid. In 1807 nam hij deel aan een raid op Denemarken en in 1808 vertrok hij naar Portugal. Dit was het begin van de beroemde campagne op het Iberisch schiereiland die eindigde bij Toulouse in Frankrijk. Deze campagne leverde Wellington de rang van veldmaarschalk (1813) en de titel hertog van Wellington (1814) op. Van 1812 tot 1813 was één van Wellingtons aide-de-camp's (adjudanten) de erfprins van Oranje, Willem II, die werd vergezeld door Jean

Victor Constant Rebecque. In 1815 werd Arthur commandant van een Engels-Nederlandse strijdmacht die met de Pruisen o.l.v. veldmaarschalk Blücher Napoleon versloegen bij Waterloo. De commandant van de Nederlandse troepen was zijn voormalig adjudant maar nu kroonprins van Oranje, Willem II. Diens broer Frederik was ook van de partij.

De Franse blik op militaire inlichtingen.

Het Franse leger, en met name ook de staf, werd gedurende de 18e eeuw veranderd naar aanleiding van gevechtservaringen. Tijdens de Revolutionaire Oorlogen deed de dienstplicht zijn intrede. Toen Napoleon als generaal in actie kwam, stond de organisatie redelijk vast. Uiteraard is er hier en daar wat bijgeschaafd, ook toen hij de Grande Armée aanvoerde. Bedenk wel dat Napoleon niet alleen commandant van het leger was, maar ook keizer van Frankrijk. De staatszaken gingen door tijdens zijn campagnes. Napoleon had alle macht over alle middelen; militaire en economische.

In 1805 bestond de Keizerlijke Staf uit twee delen; *Maison Militaire* (Napoleons persoonlijke staf en onder zijn leiding) bestaande uit een eenheid adjudanten (aide-de-camps), Inlichtingenbureau, Topografisch bureau, Secretariaat, persoonlijke verzorging, beveiliging en een eenheid ordonnansen (dit waren officieren in de rang van kapitein tot luitenant-kolonel). De *Grand état-major Général* stond onder leiding van de chef-staf en was zo samengesteld dat gedurende een campagne problemen konden worden opgelost en Napoleon voortdurend inzicht had over de staat van zijn eigen troepen (inclusief bondgenoten) en die van de vijand. Sinds de Italiaanse Campagne was maarschalk Berthier de chef-staf van Napoleon. Hij meldde zich alleen niet voor de Waterloo campagne. Tijdens die campagne was maarschalk Soult de chef-staf. De totale staf kon ongeveer 800 personen omvatten. Wie leverde Napoleon nu inlichtingen? Dit was niet alleen het Inlichtingenbureau! De adjudanten waren ervaren troepenofficieren, veelal met de rang van generaal. Deze voerden verkenningen uit of werden belast met speciale opdrachten. Napoleon zelf voerde ook verkenningen uit. Zo was hij

bekend met het terrein rond Austerlitz en heeft daar bewust de vijand afgewacht om slag te leveren. In feite begon een campagne in het Topografisch Bureau. Dit bureau had een permanente vestiging in Parijs en een deel ging mee te velde. Napoleon wilde alles van het terrein weten, hellingshoeken van bergen, conditie van de wegen, breedte van waterwegen en de locatie van forten. Indien de keizer geen kaarten van een gebied had, werden deze aangeschaft. Hier had Napoleon veel geld voor over en hij stuurde hiervoor zijn adjudanten op pad. Voor zijn campagne in Duitsland werden kaarten ter plaatse opgekocht. Ook voor zijn campagne in Rusland werden op "de markt" kaarten aangeschaft. Het bureau had zelf ook cartografen in dienst.

Het Inlichtingenbureau was belast met het inzetten van agenten (oftewel, spionnen). Deze agenten werden ingezet voor het verkrijgen van wat wij nu strategische inlichtingen noemen. Napoleon wilde inzicht hebben in de vestingsteden en de situatie in de steden en kennis van de bevolking in het gebied waar hij campagne ging voeren. De spionnen werden ingezet rond de campagne tegen de Oostenrijkers, met name rond de slag bij Austerlitz. Overigens, de tegenpartij deed hetzelfde. Hierna verlegde Napoleon zijn inlichtingenaandacht op Pruisen omdat hij deze staat als een obstakel zag in het verkrijgen van hegemonie in Duitsland. In voorbereiding van en tijdens de Russische Campagne faalden zijn agenten. Napoleon had geen netwerk van agenten in Rusland en wist niets van de intenties van de Russen. Hij had globaal een idee van de locatie van twee Russische legers en hun omvang. Daarentegen beschikte Napoleon wel over een netwerk van agenten tijdens de Waterloo Campagne. Diverse Franstalige burgers in Brussel waren hen van dienst. Bij de *Grand état-major Général* was ook een Inlichtingenbureau maar dit hield zich bezig met de operationele inlichtingen. Deze werden verkregen door verkenningsmissies van lichte cavalerie of staf-officieren en inlichtingen van de voorhoede. In de voorhoede zat een inlichtingenelement van lichte cavalerie en staf-officieren die berekend waren voor hun taak. Tijdens de Russische Campagne tot Moskou was het

maarschalk Murat's lichte cavalerie die Napoleon van informatie voorzag over terrein en vijand. Verder was een bron voor dit Inlichtingenbureau het ondervragen van krijgsgevangenen en deserteurs. Napoleon zelf hechtte hier weinig waarde aan, zeker indien de informatie was verkregen na een bijzonder hardhandige ondervraging. Bovendien redeneerde Napoleon dat een soldaat slechts informatie had over zijn compagnie, een officier kon informatie geven over zijn regiment en het begon pas interessant te worden bij een kolonel of hoger want die had pas inzicht in een

militaire operatie. Waar Napoleon zich wel zorgen over maakte, waren de activiteiten van agenten van de vijand en het onderscheppen van berichten door de vijand. In Frankrijk was de politie aangewezen om te letten op activiteiten die gericht waren tegen de staat; verdachte personen, personen met iets te veel belangstelling voor militaire activiteiten. Verder opereerden de Douane in de havensteden en langs de kust om overtredingen tegen het Continentaal Stelsel tegen te gaan. Maar het was zeker een taak voor de Gendarmerie, deze eenheid ging ook mee met de campagnes van de Grande

Armee. Het onderscheppen van berichten probeerde Napoleon tegen te gaan door het coderen van berichten. Rond 1808 hadden de Fransen een redelijke code, maar je creëert zo werk voor ontcijferaars en de Britten lukte dit aardig (zie hieronder).

De Britse kijk op het vakgebied militaire inlichtingen

Het Britse legervormingsysteem was anders dan in Europa. Het was een klein beroepsleger en de adel kocht posities in het leger. Het was voor velen voldoende om de paarden in goede conditie te houden met polo spelen en vossenjacht en dapper op de vijand in te gaan aan het hoofd van de eenheid. Toen de Britten een strijdmacht naar het Iberisch schiereiland zonden, wist men niets van het gebied of de situatie ter plaatse. Drie officieren die daar uitblonden op inlichtingengebied waren; Andrew Leith-Hay, Charles Cocks en Colquhoun Grant. Van deze drie sneuvelde Charles Cocks tijdens de campagne. Andrew Leith-Hay rolde in het vakgebied als aide-de-camp van zijn oom (generaal) en hij werd op een missie gestuurd. Dit was niet alleen omdat zijn oom de generaal was, maar ook omdat hij artistiek was aangelegd. Andrew tekende de omgeving om zo een beeld te geven van de situatie. Colquhoun Grant was een gehard beroeps-militair, intelligent en met een goed gevoel voor talen die hij zich snel eigen maakte. Hij is het hoofd van Wellingtons inlichtingenbureau geworden. Aan deze drie zijn boeken gewijd of ze komen voor in publicaties. Wellington leerde in India het gebruik van agenten want daar bestond een oud systeem van agenten die spioneerden, verkenden of berichten overbrachten. Dit systeem heeft hij ook opgezet in het Iberisch schiereiland. Het grote voordeel dat hij had, was dat de bevolking tegen de Franse bezetters waren. Dit mondde uit in een bijzonder harde guerrilla oorlog die Franse positie ondermijnde maar hem voorzag van personen die hem informatie verstrekten. Wat niet werkte in het begin was de staf. De staf was verdeeld in twee afdelingen; één afdeling onder de adjudantgeneraal die belast was met discipline, operaties en dagelijkse routine en één afdeling onder de kwartiermeester-generaal die belast was met

het administratieve en logistieke aspect. Het kon gebeuren dat een stafofficier geplaatst was vanuit Londen en de order van daar liet prevaleren over de orders die hij in het veld ontving. Toen Wellington het bevel kreeg over de campagne werd dit euvel snel verholpen en was het duidelijk wie de leiding had. Aangezien zijn kwartiermeester-generaal bekwamer was dan zijn adjudantgeneraal, kreeg deze ook de leiding over operaties en inlichtingen. Maar inlichtingen waren toch Wellingtons ding. Hij liet kranten nalezen op informatie over de Fransen en de situatie ter plaatse. Zelf kon hij Frans en later Portugees en Spaans lezen. Hij maakte gebruik van correspondenten die hij goed betaalde voor het sturen van informatie of het meegeven daarvan aan een bezoekende officier of hij leverde de informatie zelf af. Een belangrijke bron was het onderscheppen van berichten van de Fransen. De manier van communiceren over afstand was met een koerier die het bericht mondeling of geschreven overbracht. Guerrillastrijders onderschepten steeds vaker koeriers, ook al werden ze begeleid door een escorte, met als gevolg dat de ontvangende eenheid verstoken bleef van informatie of een opdracht niet uitvoerde. Wellington beloofde de guerrillastrijders voor het brengen van onderschepte berichten. Het werd voor de Fransen steeds moeilijker om berichten per koerier te verzenden en zij begonnen met het listig verstoppertje van berichten en het coderen van berichten. Dit laatste leidde tot een nieuwe vaardigheid in het inlichtingengebied; ontcijferen (decoderen). Wellington had een kapitein in zijn staf, George Scovell, die het lukte om de code gedeeltelijk te breken. Het ondervragen van krijgsgevangenen en deserteurs was evenzo een bron voor informatie. In die tijd was er geen oorlogsrecht dat stelde dat je alleen maar je naam, rang en legernummer hoefde te vertellen. Men voelde zich verbonden aan zijn regiment en het nationale bewustzijn kwam meer verderop in de 19^e eeuw. Dus wat was nu landverraad? Zeker als je als Hollander opgeroepen werd voor je nummer en in Spanje dienst moest doen. Maar er waren ook geen beperkingen bij het ondervragen, zowel in negatieve als in positieve zin. Wellington ondervroeg zelf

gevangengenomen generaals. In Wellingtons leger vergeleken de ondervragers wel de antwoorden van de krijgsgevangenen dus er was sprake van controle, evaluatie en interpretatie. De belangrijkste bron voor militaire inlichtingen was de verkenningspatrouille uitgevoerd door stafofficieren om zich een oordeel te vormen over het terrein en voor het maken van kaarten. Daarnaast werden Franse eenheden of kampen direct door een enkele officier in de gaten gehouden. Deze kon tot binnen schotsafstand van een kanon soms uren blijven staan. De Fransen beschoten deze waarnemers eerst of stuurden er een patrouille op af. Maar Wellington liet hiervoor jonge officieren inzetten en dan kwam je ervaring met polorijsden, vossenjacht en het bezit van een uitstekend paard goed van pas. Zelf was Wellington een uitstekend ruiter, in het bezit van goede paarden en hij verkende zelf regelmatig. Zo was Wellington bekend met het terrein bij Waterloo zodat hij wist waar hij slag ging leveren. Alleen in de Waterloo campagne had Wellington geen tijd om een agentennet op te zetten en was Napoleon in het voordeel. Napoleon verraste Wellington in deze campagne. Er zijn wel verhalen dat er dames in Parijs gegevens verzamelden bij officieren, maar dan is het nog niet in Brussel. Maar uiteindelijk was Waterloo toch het einde van de Napoleontische Oorlogen.

De Twee Militaire Denkers en hun visie over militaire inlichtingen

Karl Maria von Clausewitz (1780-1831). Clausewitz was een Pruis en kwam uit Maagdenburg. Hij ging op twaalfjarige leeftijd in dienst en werd een jaar later aangesteld als officier. Clausewitz studeerde aan een nieuwe militaire school die Scharnhorst had opgericht. Na het voltooiën daarvan werd hij adjudant van prins August en toegevoegd aan de Generale Staf. Na de voor de Pruisen smadelijke nederlagen tegen Napoleon hielp hij Scharnhorst en Gneisenau met de reorganisatie van het Pruisische leger van 1807 tot 1811 en was hij tevens de militaire instructeur van de kroonprins van Pruisen. Clausewitz heeft ook nog les gegeven aan de tweede zoon van onze latere koning Willem I, prins Frederik. Eind 1811

namen diverse officieren, waaronder Clausewitz, ontslag uit het Pruisische leger uit ongenoegen over de steun aan Napoleon. Clausewitz nam dienst in het Russische leger en vocht nu tegen de Fransen, waaronder Jomini, in Napoleons Russische veldtocht van 1812. Hij trad weer toe tot het Pruisische leger na Napoleons vertrek naar Elba en diende tijdens de Waterloo campagne als chef-staf in het IIIe korps van Blüchers leger. In 1819 was Clausewitz generaal-majoor en directeur van de Krijgsschool te Berlijn. Toen begon hij met het schrijven van *Vom Kriege*. Hij heeft diverse, niet complete versies geschreven. Pas na zijn dood, door toedoen van zijn weduwe, werd het boek gepubliceerd. De meest geciteerde versie is wel de bewerking van Michael Howard en Peter Paret, *On War* (Princeton, 1976).

Antoine Henri Baron de Jomini (1779-1869).

Jomini kwam ter wereld in Payerne te Zwitserland en is opgeleid tot bankier. Dit vak oefende hij uit in Parijs in 1798 maar werkte kort daarna op het Zwitserse Ministerie van Oorlog en bereikte daar de rang van majoor. Frankrijk trok blijkbaar want hij keerde terug naar Parijs en schreef daar *Traité des grandes opérations militaires*. Deze activiteit trok de aandacht van maarschalk Ney, die Jomini hielp met het uitgeven van zijn boek en hem een positie gaf in zijn staf. Napoleon haalde Jomini na het lezen van zijn boek naar zijn staf en gaf hem de rang van kolonel. Jomini heeft onder andere deelgenomen aan de Russische veldtocht. In 1813 escaleerde een conflict met Napoleons chef-staf Berthier die hem liet arresteren. Jomini was verbolgen, vluchtte naar de geallieerden en nam dienst in het Russische leger. In 1838 publiceerde hij *Précis de l'art de la guerre*. Jomini stond bekend als ambitieus, arrogant en ietwat irritant. Zijn publicaties waren duidelijk, nauwkeurig en helder geschreven.

De overeenkomsten met beide denkers is dat ze praktisch geschoold zijn in het krijgsbedrijf tijdens de Napoleontische Oorlogen en beiden hebben gediend in het Russische leger. Het verschil is dat Clausewitz Pruis is gebleven en Jomini van Zwitser zich meer Frans is gaan voelen. Jomini diende na zijn

confrontatie de Russische Tsaar en vertoefde toch graag in Frankrijk, waar hij ook stierf. Op inlichtingengebied was er zeker verschil. Clausewitz hechtte niet zoveel waarde aan inlichtingen omdat hij er van uitging dat ze toch onbetrouwbaar waren. Want in het heetst van de strijd heeft een commandant nog niet alle informatie van zijn eigen eenheden. In oorlog moet een commandant gelegenheden uitbuiten en heeft deze krijgsmangeluk nodig. Immers, in een oorlog gebeuren die dingen die je niet verwacht. Clausewitz noemt dat frictie en een goede commandant kan daar mee omgaan en handelt op grond van zijn kennis en kunde. Maar omdat veel onzeker is, moet een staat zijn totale leger in de strijd gooien om een numeriek overwicht te verkrijgen en te winnen. Jomini denkt totaal anders over inlichtingen. Hij hecht waarde aan een netwerk van spionnen, verkenningen door gespecialiseerde eenheden, ondervraging van krijgsgevangenen en het formuleren van mogelijkheden. Deze werkwijze geeft een generaal inzicht tijdens een campagne in vijandelijk gebied. Zonder inlichtingen kan een operatie niet worden uitgevoerd maar een generaal moet altijd bedenken dat er iets mis kan gaan. Jomini ging met zijn tijd mee en was er voorstander van om het slagveld te verkennen vanuit luchtballons. Uit zijn publicaties blijkt dat Jomini meer doordrongen van het nut van militaire inlichtingen was dan Clausewitz. Jomini verwacht ook een interpretatie van gegevens en enige analyse. Hierbij maak ik wel de kanttekening dat Clausewitz werk is gepubliceerd na zijn dood uit zijn aantekeningen in zijn werkkamer. Verder wist Clausewitz dat de Pruisische stafofficier beter werd opgeleid in het krijgsbedrijf en dat deze beschikte over diverse vaardigheden waaronder het uitvoeren van verkenningen en het beoordelen van het terrein voor het gevecht. Wilt u meer weten, pak eens een boek! Het pingt of zoemt niet, gebruikt geen stroom of batterijen, het geeft rust en het verdiept en over de Napoleontische Oorlogen zijn er meer boeken geschreven dan u en ik kunnen lezen in de komende vakantie.

Gelezen in het nieuws

MIVD: aandacht voor Afghanistan en piraterij

De Militaire Inlichtingen- en Veiligheids Dienst (MIVD) heeft zich het afgelopen jaar vooral gericht op de Nederlandse operaties in Uruzgan en de anti-piraterijmissies voor de kust van Somalië. Dat blijkt uit het vrijdag verschenen publieke jaarverslag over 2010.

In Afghanistan ondersteunde de MIVD de krijgsmacht bij het uitvoeren en afbouwen van de operatie in Uruzgan en bij het voorbereiden van de politietrainingsmissie in Kunduz.

Piraterij

Het andere grote aandachtsgebied van de MIVD was de zee rond Somalië, ter ondersteuning van de antipiraterij missies Atalanta (EU) en Ocean Shield (NAVO) van de Koninklijke Marine. Nederland voerde gedurende een groot deel van 2010 het commando over de maritieme NAVO-missie.

Daarnaast heeft de MIVD met inlichtingen ondersteuning geleverd aan de militaire aanwezigheid in het Caraïbisch gebied, aan de

Nederlandse militaire bijdragen op de Balkan, het Midden-Oosten en delen van Afrika.

Verder was er aandacht voor de nucleaire programma's van Iran en Noord-Korea. Tot slot heeft de MIVD zich ook in 2010 gericht op traditionele, maar nog altijd actuele onderwerpen als terrorisme, antimilitarisme, radicaal islamisme, rechtsextremisme en contraspionage in relatie tot de krijgsmacht.

Bron: Blikopnieuws.nl

Groei van militaire uitgaven in wereld vlakt af

De sterke groei van militaire uitgaven in de wereld die zich voordeed na de terreuraanslagen van 9/11 is afgelopen jaar afgevlakt. In Europa daalden de militaire bestedingen zelfs met 2,8 procent. De sterkste groei vond plaats in Zuid-Amerika (5,8 procent). Gemiddeld groeiden de militaire bestedingen in de wereld in 2010 met niet meer dan 1,3 procent. Dat is de kleinste stijging sinds 2001. Tussen 2001 en 2009 was de toename gemiddeld 5,1 procent. Dat blijkt uit het jaarlijkse overzicht van de denktank SIPRI (Stockholm International Peace Research Institute). De Verenigde Staten geven nog altijd verreweg het meest uit aan defensie (698 miljard dollar, 4,8 procent van het bruto nationaal product). Maar groeiden de Amerikaanse militaire uitgaven in de jaren tussen 2001 en 2009 met gemiddeld 7,4 procent, het afgelopen jaar bedroeg de groei niet meer dan 2,8 procent (gecorrigeerd voor inflatie). Sinds 2001 zijn de Amerikanen 81 procent meer aan defensie gaan besteden.

De VS zijn goed voor 43 procent van alle militaire uitgaven in de wereld, zes keer zoveel als China, dat op de tweede plaats staat. In veel landen is de daling, of afgenomen groei van defensiebestedingen een late reactie op de financiële en economische crisis die uitbrak in 2008. In Europa schroefden onder meer Griekenland, Hongarije, Albanië en Slowakije hun uitgaven met meer dan 10 procent terug. De sterke economische groei van de afgelopen jaren in Zuid-Amerika is een belangrijke verklaring van de extra defensie-uitgaven. Brazilië heeft bovendien ambities om een grotere internationale rol te gaan spelen, en gaf in 2010 9,3 procent meer uit aan defensie dan het jaar daarvoor. Het land schafte onder meer nieuwe helikopters, onderzeeboten en gevechtsvliegtuigen aan. Venezuela ging in tegen de trend in de regio: de militaire uitgaven daalden met 27,3 procent.

Bron: NRC

Onderschat digispion niet

De Nederlandse overheid onderschat het gevaar van digitale spionage. Net als bedrijven. Dat staat in het jaarverslag van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD). Laptops en smartphones zijn doelwitten van spionnen, maar daar is de overheid zich volgens de AIVD onvoldoende van bewust. Buitenlandse inlichtingendiensten hebben daar al misbruik van gemaakt. 'Instellingen en bedrijven realiseren zich niet altijd dat zij over informatie of kennis beschikken die waardevol is voor buitenlandse inlichtingendiensten', schrijft de AIVD. 'Er is te weinig focus op de bescherming van informatie tegen onvermoede dreigingen. De kennis over spionage is beperkt'. Overheid en bedrijven moeten de 'essentiële' systemen beter beveiligen om spionage en uitval van systemen op grote schaal te voorkomen, vindt de AIVD, die overigens de bedrijven en instanties heeft gewaarschuwd die het doelwit waren van digitale spionnen.

Bron: De Pers

Column Bureau Veiligheidszaken

De dreigingen op cyberspace, sociale media en beveiligingsbewustzijn

Eind maart was het weer tijd voor de jaarlijkse Beveiligingslanddag op het Marine Evenementencomplex te Amsterdam. Medewerkers van de Beveiligingsautoriteit (BA) presenteerden de speerpunten van het Defensie Beveiligingsbeleid (DBB) voor de komende periode en er waren presentaties over ontwikkelingen en trends op het gebied van beveiliging. Tevens nam de Kolonel van Nieuwburg de gelegenheid te baat om zichzelf voor te stellen als de nieuwe BA.

Door: De Veiligheidsofficier, MIVD, Bureau Veiligheidszaken

De meest relevante speerpunten van de BA zijn de beveiligingsbewustwording en de dreigingen die zich voor doen op het gebied van cyberspace. Hierbij gaat het niet alleen over allerlei (software-) technische bedreigingen maar ook die dreigingen die uitgaan van het gebruik van de zogeheten sociale media. Om met die laatste te beginnen: Wist u dat als u uw 'smartphone' koppelt aan uw account van uw sociale netwerksite, bijvoorbeeld Facebook, deze exact laat zien waar u zich bevindt op elk willekeurig tijdstip? Handig voor inbrekers die dan weten of u thuis bent of niet!

U heeft deze koppeling van de GPS functionaliteit op uw telefoon natuurlijk uitgeschakeld en staat ook niet toe dat iedereen alle gegevens in kan zien op Facebook of Hyves. Maar hebt u werkelijk alles zelf in de hand? Als uw foto 'getagged' wordt door vrienden is het mogelijk dat deze automatisch uw naam laat zien op deze foto en dat er een link in beeld komt die automatisch leidt naar uw accounts en gegevens op internet. Software voor automatische gezichtsherkenning, dus zonder 'taggen', is ook al aangekondigd door Facebook. Andere sociale netwerk sites zullen volgen om te kunnen blijven concurreren.

Onderzoek door defensie wijst overigens uit dat 80% van alle defensiemedewerkers een account heeft op een sociale netwerk site. 50% van deze medewerkers heeft zijn account niet afgeschermd en volledig op openbaar staan. We weten ook dat er nog wekelijks defensiemedewerkers en hun familieleden worden bedreigd in verband met hun werk voor defensie. Kent u alle 'vrienden' die u op internet heeft persoonlijk? Discreet omgaan met uw gegevens op internet is dus geboden.

Defensiepersoneel kan dus een doelwit zijn en wij als MIVD medewerkers zijn zeker een potentieel doelwit. Niet alleen

inlichtingendiensten, terroristen, activisten en criminelen maar ook journalisten en bedrijven zijn daderprofielen om rekening mee te houden. Zij hebben elk hun eigen reden om privacygevoelige of 'geheime' informatie aan u te onttrekken om daar hun voordeel mee te doen. De motieven verschillen maar de methodes hebben wel overeenkomst. Hacken en Social Engineering zijn de moderne vorm van spionage. Vooral de combinatie van deze twee methodes is uiterst gevaarlijk.

Wat doet defensie eraan? Onlangs is het Defensie Computer Emergency Response Team (DefCert) opgericht. Deze eenheid heeft tot doel het voorkomen en beperken van schade door cyberdreigingen door middel van het monitoren en beschermen van vitale netwerken. Dit bestrijdt de hackers. Het beschermen tegen die andere dreigingen, op onder andere internet en sociale media, is echter iets wat uzelf moet doen. Voorwaarde is dat u zich bewust bent van de gevaren en dat u het belang in ziet van beveiliging. Hiermee ben ik weer terug bij een van de speerpunten waar ik mee begon in deze column: *Beveiligingsbewustwording!* Als u zich dan vervolgens ook actief veilig gedraagt, dan is sprake van *beveiligingsbewustzijn*.

Duitse onderscheiding voor medewerker NSO

De vergaderzaal in het luitenant-kolonel Letteboer gebouw in Eibergen is op 6 juni gevuld met een verwachtingsvolle groep mensen. Familie en collega's hebben geheim weten te houden dat John, een medewerker van de NSO, een medaille krijgt uitgereikt namens de Duitse ambassade.

John is dan ook aangenaam verrast als de Duitse defensie attachee het woord tot hem richt. Uit zijn toelichting blijkt dat John deze 'Einsatz medaille der Bundeswehr ISAF in Bronxe' heeft verdiend vanwege zijn bijzondere verdiensten tijdens zijn herhaalde uitzendingen met de 'Elektronische Kampfführungskompanie' in Afghanistan. "John's vakkennis, professionaliteit en collegialiteit hebben ervoor gezorgd dat hij de Duitse 'Kompanie' uitstekend kon ondersteunen. Dit deed hij onder andere door zijn vakkennis met hen te delen en hen ook verder op te leiden op dit gebied." Volgens de defensie attachee was John geheel geïntegreerd in de 'Kompanie'. "Ook met de collega's onder elkaar hoorde hij er helemaal bij. Samenvattend was John een uitstekend voorbeeld voor de goede samenwerking tussen de 'Bundeswehr' en de Nederlandse

strijdkrachten." Na deze toelichting krijgt John de medaille opgespeld door de defensie attachee, waarna deze bronzen plak nog even bewonderd wordt. Vanuit Den Haag was de plaatsvervangend directeur, brigadegeneraal In 't Veld, vertegenwoordigd bij deze bijzondere uitreiking. Het gebeurt namelijk niet vaak dat een Nederlandse defensiemedewerker een Duitse medaille krijgt uitgereikt. Na een gezamenlijke lunch heeft John nog even nage-noten met zijn familie van deze speciale gebeurtenis.

Entreehal MIVD in een nieuw jasje

De laatste maanden is er druk verbouwd in en rond het gebouw van de MIVD. Het resultaat is te zien want de entreehal is in een nieuw jasje gestoken. Wanneer mensen het gebouw nu binnen stappen, komen zij in een mooi verlichte hal met een nieuwe ronde bewakersloge en de logo's van de MIVD en de Hydrografische Dienst op de muren. Oud-directeur MIVD Generaal Cobelens en Directeur MIVD schout-bij-nacht Bindt openden op 20 april samen feestelijk de hal. Na een toespraak van Cobelens opende Bindt de hal officieel door een lint door te knippen. Het opknappen van de hal was iets wat voor Cobelens al vanaf het begin van zijn aanstelling als Directeur hoog op zijn lijstje stond. "Ik wilde van de MIVD een modernere organisatie maken, een 'bling bling' organisatie. Ik wilde dat iedereen elke dag met plezier naar het werk zou komen. De hal is nu helemaal opgevrolijkt zodat iedereen in een mooi gebouw binnen kan stappen", aldus Cobelens.

Column MC

Column van de voorzitter van de MC

De Directeur MIVD gaf op 13 april een voorlichting over de gevolgen van de aangekondigde bezuinigingen voor de MIVD. Daarbij gaf hij aan dat vragen van het personeel via de MC kunnen worden gesteld. De MC ontving al diverse vragen. De bezuinigingen zullen naar het laat aanzien Eibergen hard treffen. De MC heeft daarom op 12 mei een bezoek gebracht aan de NSO in Eibergen en heeft daar twee inloopsessies georganiseerd voor het personeel van Eibergen. De MC is verheugd dat veel NSO-collega's de gelegenheid hebben aangegrepen om hun visie te delen met de MC. Dat is voor de MC verhelderend geweest en heeft gezichtspunten opgeleverd die meegenomen zullen worden in het overleg met de directie. Uit sommige vragen of opmerkingen bleek dat er onduidelijkheid bestaat over wat de MC wel en niet kan.

De MC ziet het als haar belangrijkste taak op te komen voor de belangen van het personeel (niet: individuele zaken), zonder daarbij het belang van de organisatie uit het oog te verliezen. De MC kan gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan de directie over allerlei onderwerpen zoals die in

het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD) zijn beschreven. Die onderwerpen kan de MC zelf signaleren of ze kunnen worden aangedragen door medewerkers.

In het BMD is ook vastgelegd dat de directeur de MC bij reorganisaties om advies vraagt. De MC kijkt kritisch naar nut en noodzaak van reorganisaties en benadrukt dat er lessen getrokken moeten worden uit de evaluatie van eerdere reorganisaties. De MC controleert of reorganisaties voldoen aan alle (wettelijke) regels.

Een belangrijk punt bij reorganisaties is communicatie. Medewerkers kunnen in situaties terecht komen waarbij onduidelijk is of zij hun baan gaan verliezen of niet. De MC zet zich ervoor in dat procedures bij reorganisaties zorgvuldig worden doorlopen en zal elke gelegenheid te baat nemen om bij de directie aan te dringen op helderheid over de toekomst van medewerkers.

Een reorganisatie kan functieverlies tot gevolg hebben. De MC bespreekt met de directie mogelijke overtolligheid, het loopbaanbeleid en wat de mogelijkheden

zijn voor omscholing. De MC kan de directie wijzen op mogelijke knel- of aandachtspunten. Het zijn de medewerkers zelf die deze punten kunnen benoemen. Contact met de medewerkers is voor de MC dan ook onontbeerlijk.

Matthijs Coster
Voorzitter MC

Co de Rood

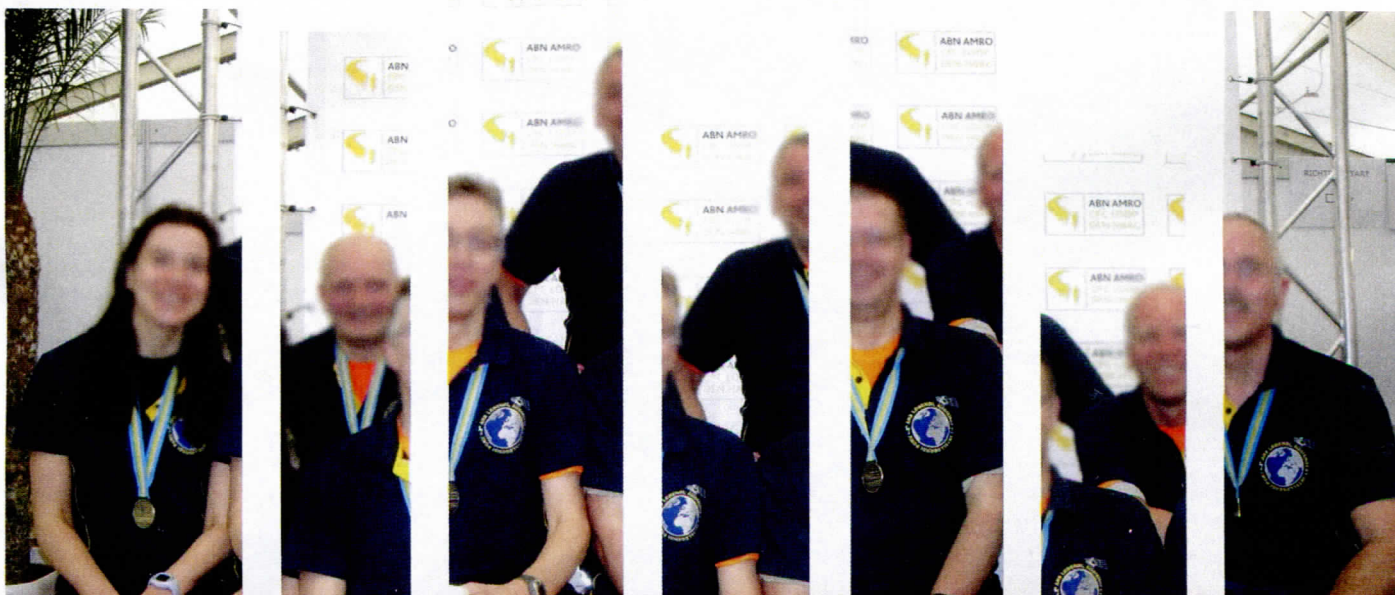
Informatiebijeenkomst *bezuinigingen*

De bezuinigingen hebben ook het personeel van de MIVD de laatste tijd erg bezig gehouden. Op vrijdag 8 april was het zo ver, de Beleidsbrief werd gepresenteerd. Maar wat betekenen deze bezuinigingen nou eigenlijk voor de MIVD? Woensdag 13 april vond er een informatiebijeenkomst plaats waarbij de Directeur MIVD en Plaatsvervangend Directeur MIVD een toelichting gaven op de gevolgen van de bezuinigingen voor de MIVD. 's Morgens verzorgden zij in Eibergen voor het personeel van de NSO een toelichting en werden vragen beantwoord. In de middag deden zij hetzelfde in Den Haag in gebouw 147.

Generaal Cobelens gaf eerst in een presentatie van ongeveer een half uur een toelichting op de gevolgen voor de I&V keten en de planning om tot uitvoering te gaan. Aansluitend werden vragen vanuit de zaal beantwoord door Generaal Cobelens en Generaal In het Veld.

MIVD-ers nemen deel aan CPC Loop

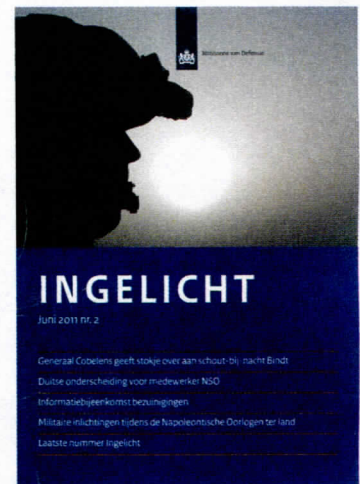
Op 13 maart jl. vond de 37ste ABN AMRO CPC Loop plaats in Den Haag. Er gingen ongeveer 30.000 enthousiastelingen van start. Binnen de MIVD leverden de Afdeling *Signals Intelligence* (AS) maar liefst negen deelnemers, waarvan twee de halve marathon en de overige zeven de 10 km met succes hebben volbracht. Op de foto de 10 km-lopers (voor van links naar rechts) Alma, Herman, Pieter en Erik. (achter van links naar rechts) Mark, Gary en Peter. Toen deze foto werd genomen, liepen Sven en Mark de halve marathon. Eigenlijk had de AS elf deelnemers, maar twee van hen waren geblesseerd en konden om die reden helaas niet meedoen.

Laatste nummer Ingelicht

Versillende medewerkers van Bureau Communicatie hebben ruim 11 jaar lang gewerkt aan het informatieblad van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD), Ingelicht, dat wordt gemaakt voor en door de inlichtingen- en veiligheidsketen. In 2000 was het eerste nummer van Ingelicht een feit. Ruim 11 jaar later is dan helaas het laatste nummer een feit. Het exemplaar dat voor u ligt, zal het laatste gedrukte exemplaar van Ingelicht zijn. Daarom in dit nummer wat extra aandacht voor het personeel. De bezuinigingen hebben ook ons informatieblad getroffen, waardoor Ingelicht in de gedrukte vorm niet meer zal verschijnen. Hoe en of Ingelicht zich voort zal zetten (mogelijk digitaal), is nog de vraag.

Ingelicht is niet alleen een communicatiemiddel naar de medewerkers van de MIVD toe, ook naar buiten toe is het blad een visitekaartje van de MIVD. Hier hebben verschillende redactieleden jarenlang hard aan gewerkt. De huidige redactie wil van deze gelegenheid gebruik maken om iedereen te bedanken die al die jaren aan Ingelicht heeft meegewerkt. Vorige redactieleden, columnisten, fotografen, geïnterviewden en natuurlijk niet te vergeten: de lezers; allen, hartelijk bedankt voor jullie inzet en betrokkenheid!

De redactie van Ingelicht

Generaal Cobelens geeft stokje over aan schout-bij-nacht Bindt

Op woensdag 27 april zat het er officieel op voor Generaal-majoor Cobelens als directeur van de MIVD. Nadat Cobelens op dinsdag 26 april tijdens een receptie al afscheid nam in gezelschap van familie, vrienden en naaste (oud) collega's, gaf hij tijdens een officiële functie-overdracht op de Prinses Julianakazerne het stokje over aan schout-bij-nacht Bindt.

Nadat Bindt een geruime tijd meedraaide met Cobelens, was het woensdag 27 april tijd om de functie van Directeur MIVD officieel over te nemen. Cobelens gaf zijn functie over met drie symbolische cadeaus. "Met veel plezier geef ik mijn functie aan jou over", sprak Cobelens zijn opvolger toe. Ook Bindt gaf zijn voorganger iets "als aandenken en waardering voor ons samenzijn". Minister van Defensie Hans Hillen was aanwezig om de beide heren toe te spreken.

Voetbalwedstrijd van het jaar: MIVD wint met 4-1 van AIVD collega's

In aanloop naar de spannende ontknoping van de Eredivisie vond op 10 mei op een veld achter de Haagse Alexanderkazerne een op z'n minst zo spannende titanenstrijd plaats. Het MIVD voetbalteam SFINX en het team van de AIVD hadden afgesproken elkaar hier om 17:00 uur te treffen voor een sportieve krachtmeting. Dankzij het mooie weer had SFINX, dat normaliter in de zaal voetbalt, de kicksen al enkele malen op het veld kunnen aanbinden. De tegenstander had, naar verluidt, een zeer capabel gelegenheidsteam op de been weten te brengen.

1^e helft. Nadat de komst van directeur MIVD (D), Schout-bij-nacht Pieter Bindt, werd opgeluisterd door een heerlijk doelpunt uit een magistrale AI-AS combinatie (1-0), kon de wedstrijd echt van start gaan. De spelhervatting van de schoen van D leek de juiste wedstrijdmentaliteit bij het team van de AIVD te hebben losgemaakt. Dankzij handige vleugelspitsen slaagde de tegenstander er in om enkele malen gevaarlijk voor het doel te komen. Hoewel de keeper diverse inzetten kon keren of naast zag gaan, werd de goede fase van de AIVD beloond met een doelpunt (1-1). SFINX kwam er voetballend moeilijk uit en probeerde vooral met dieptepasses de voorhoede te bereiken. Met deze speelwijze kwam het team van de MIVD toch nog enkele malen gevaarlijk voor het doel. Doordat de scoringskansen aan beide zijden niet werden benut, bleef de stand bij het rustsignaal gelijk.

Het publiek dat vanuit gebouw 32 was toegestroomd naar de zijlijn maakte van de gelegenheid gebruik om enkele analyses met de spelers te delen. De teambespreking in de rust draaide dan ook uit op een bijeenkomst van een sociale steungroep, compleet met sportdrankjes, krachtrepen en appels. De vrolijke wanorde leidde er dan ook toe, dat bij aanvang van de tweede helft twaalf MIVD'ers het veld opstapten.

2^e helft. In het zadel geholpen door de twaalfde man kwam SFINX in de tweede speelhelft goed uit de startblokken. Met een solide centraal verdedigingsduo en een koele spelverdeler op de as van het middenveld ontstond er, ook na de wissel van de onreglementaire troef, al snel een licht overwicht. Uitgespeelde, maar onbenutte, kansen werden door de vele coaches en trainers binnen de ploeg en aan de kant aangemerkt als aandachtspunt. Een verrassend schot vanuit de tweede lijn belandde onder luide "oh" en "ah" kreten van de Directeur en het publiek buiten het bereik van de AIVD keeper op de lat. Het contrast met de frommelgoal (2-1) die uiteindelijk werd gemaakt kon haast niet groter zijn. De AIVD toonde hierop karakter en ging op zoek naar de aansluitingstreffer. Een serie corners, een bal op de paal en een schot, dat op de rug van een AIVD'er afketste voordat het doel kon treffen, illustreerden de druk op het doel van SFINX. Een handsbal in het strafschopgebied van de AIVD maakte echter een einde aan alle Zoetermeerse illusies. De zelfverzekerdheid waarmee de bal werd ingepoeierd (kruising, onderkantje lat: 3-1) liet

er geen twijfel over bestaan; de MIVD zou deze wedstrijd gaan winnen. De eindstand werd bepaald op 4-1, nadat een redding van de sluitpost van de AIVD alsnog in de rebound tot een doelpunt werd gepromoveerd. De prima fluitende scheidsrechter blies vervolgens het eindsignaal.

3^e helft. Snakkend naar een welverdiend sportbierje werden de spelers van beide kampen even later verwelkomd in De Boei. De AIVD collega's konden de verse nederlaag met de aangeboden hapjes en drankjes gelukkig snel van zich afschudden. De wedstrijdevaluaties werden hier en daar terzijde geschoven en ingewisseld voor de "oh, gaat het zo bij jullie, bij ons gaat het zo" gesprekken. Zo is maar weer eens bewezen dat sport inderdaad verbroedert en op positieve wijze beide diensten nader tot elkaar heeft gebracht.

SFINX wil graag van deze gelegenheid gebruik maken om iedereen die deze wedstrijd heeft mogelijk gemaakt en met zijn/haar aanwezigheid heeft opgeluisterd te bedanken.

SFINX speelt iedere dinsdag tussen 16:00 en 17:30 uur in de zaal van de Alexanderkazerne. Indien je eens wilt meespelen met de godenzonen van Gebouw 32 volstaat een mailtje naar _MIVD Voetbalteam. Wie weet mag jij ook, na een korte introductie cursus op onze eigen Toekomst, in het basiselftal de kleuren van de dienst verdedigen.

Sociale netwerken voor intelligence

Twitter, Facebook, FourSquare, YouTube, Orkut en dergelijke zijn fenomenen die gerekend worden tot de zogenaamde sociale netwerken. Die zijn eng, onbekend, je weet niet helemaal wat er met je privegegevens zal gebeuren, wat er op je eigen PC gebeurt als je Twittert enz., en dus kiezen wij de enige foute remedie: afblijven.

Door: Arno H.P. Reuser

Fout, omdat communicatie mede onder invloed van de informatierevolutie snel andere kanalen kiest of andere vormen. Boeken worden steeds minder verkocht, email wordt steeds minder gebruikt, het World Wide Web is op zijn retour, ten voordele van wat Apps worden genoemd, zeer goedkoop is en beschikbaar voor zowat elke moderne telefoon. "There is an App for everything" luidt een beroemde uitspraak van Steve Jobs (Apple). En dat is te merken. Twitter is razend populair, jongeren communiceren zich een slag in de rondte op dit medium. Hetzelve geldt voor Facebook (650 miljoen accounts), YouTube (groeit met 20 uur video per minuut) en anderen. Voor justitie zijn sociale netwerken een goudmijn.

En wat vinden anderen er van? Over de hulp na de catastrofhe die Japan enige tijd terug heeft getroffen, schrijven Japanse artsen in The Lancet: "Our experience has shown that social networking services, run concurrently with physical support, were significant in triumphing over many difficulties in the recent catastrophe." (The Lancet, Vol. 377 May 2011). Terwijl het telefoonnetwerk onbetrouwbaar was en dikwijls niet beschikbaar, bleek Internet veel beter bruikbaar. Met name Skype en Twitter zijn zeer belangrijke en bruikbare middelen gebleken.

Ook op ons eigen vakgebied zijn sociale netwerken niet meer weg te denken. Facebook had vorig jaar maart méér zoekvragen te verwerken dan Google! Mensen prefereren in toenemende mate te communiceren per Facebook dan per email.

In de ingesloten figuur ziet u een inmiddels beroemde Tweet. Het is het eerste bericht over de actie door de Verenigde Staten tegen Osama Bin Laden nabij Abbottabad in Pakistan begin mei dit jaar. Geschreven door een Pakistaanse programmeur die de drukte van Islamabad wilde ontvluchten en dus een afgelegen dorpje uitkoos om rustig aan zijn projecten te kunnen werken. Tot zijn irritatie wordt hij 's nachts lastig gevallen door een nabij overvliegende helikopter, later gevolgd door luide explosies en het geluid van een crashende helikopter. Hij blijft er rustig over doortwitteren, totdat hij zich realiseert dat hij getuige is van een belangwekkende gebeurtenis.

Ook de grote persdiensten, waarbij ook toch maar onze NOS, citeren rustig berichten uit Twitter of maken gebruik van

materiaal ingezonden of ter beschikking gesteld door particulieren. Correspondenten, informanten e.d. komen er niet meer aan te pas. Het lijkt dus erg verstandig om tenminste de sociale netwerken te volgen. Dat kan ook zonder een account te moeten openen.

Helicopter hovering above Abbottabad a 1AM (is a rare event).

1 May via TweetDeck ☆ Favorite ↻ Retweet ↩ Reply

Retweeted by LeRaoul and 100+ others

Twitter kunt u doorzoeken op <http://search.twitter.com> waar u onder Advanced Search een uitgebreide lijst met zoekoperatoren kunt vinden. Probeer eens **lybia OR tripoli near:tripoli within:50mi** om alleen Tweets te vinden met hetzij lybia hetzij tripoli in de text, afkomstig uit de directe omgeving van Tripoli. Een andere manier om Tweets te volgen is via <http://www.Google.com/realtime>. Typ uw gebruikelijke query in de Google zoekbox en klik op **search**. Google haalt de resultaten niet meer uit haar (verouderde) index, maar 'live' van het Internet. Kijk maar naar de publicatietijden onder elk bericht. Google gebruikt voor de resultaten Facebook, Twitter en allerlei blogs. Een alternatief is naar de Google Homepage te gaan, uw query in te typen en dan te klikken helemaal links onder het midden op **latest**. U krijgt dan hetzelfde, maar het scherm is minder overzichtelijk.

Zoeken in Facebook is vrij dramatisch. Handiger is een query in Google, zoals **lybia OR tripoli site:facebook.com**. Als u interessante Facebook 'pages' (communities) tegenkomt voegt u die eenvoudig toe aan uw query teneinde die wat te verfijnen: **lybia OR tripoli site:facebook.com inurl:tripoli**

Tot zover. *Happy Surfing!*